

* Hãy v ch m t ch tên b n Vi t Gian C ng S n / Nh ng đ ng ch p mũ ai là Vi t C ng hay C ng S n n m vùng.

Năm 1975, sau khi c ng chi m đ c toàn mi n Nam, b n Vi t C ng đã tìm m i cách đ b tù c tr m ngàn quân cán chính c a ch đ Vi t Nam C ng Hoà, đ ng phái chính tr và văn ngh sĩ cùng t t c nh ng ai mà chúng nghi là có th ch ng đ i chúng. Không nh ng th , b n Vi t C ng còn tìm m i cách đ c p đo t ti n b c, c a c i và tài s n c a ng i dân mi n Nam b ng nh ng chính sách mà chúng g i là đ i ti n, đánh t s n m i b n, c i t o công th ng nghi p, kinh t m i.

Vì th đã có c tri u ng i ph i tìm m i cách đ b n c ra đi dù bi t r ng có th b m ng trong r ng sâu hay trên bi n c . Do đó, t i h i ngo i, h c nghe nói t i hai ch Vi t C ng, là ng i Vi t t n n C ng S n l i n i gi n và liên t ng t i m t b n ng i đ c ác dã man, chuyên c p c a, gi t ng i.

Chính vì thế vào thập niên 80, chúng ta không lấy làm lạ tại sao tên chủ báo Cái Đình Làng Đoàn Sĩ Bội Kiên Văn đã bỏ bỏ n ch t t t i San Francisco vào năm 1980, Tr n Khánh Vân c u T ng C c Gia C th i VNCH đã bỏ thầy giáo Tr n Văn Bé T b n tr ng th ng Nam Cali vào năm 1984 và Đoàn Văn To i tên thân C ng thu c thành ph n th ba, đã bỏ bỏ n b quai hàm i Fresno, California vào năm 1989, m c d u nh ng tên này không ph i là Vi t C ng chính hi u mà chủ thu c lo i thân C ng ho c có nh ng hành vi có i cho Vi t C ng mà thôi.

T thập niên 90, t c t khi M b c m v n đ i v i VN và ký bang giao v i VN thì nhi u ng i Vi t t n n C ng S n, vì nh th ng ng i thân còn k t l i VN và m y anh già m t n t đã kéo nhau v VN du hí khi n tinh th n ch ng C ng sút gi m, nh t là m y anh th ng gia (1), ng i th y có i n u b t tay v i Vi t C ng nên đã không nh ng quên h t thù h n x a mà còn nghe theo l i d d Hoà H p, Hoà Gi i c a Vi t C ng đ c ng tác làm ăn v i chúng. Th c ra thì b n Vi t C ng th c tâm cũng ch ng mu n Hoà H p Hoà Gi i gì mà chúng ch mu n ng i Vi t h i ngo i đ ng ch ng đôi chúng n a và đem ti n b c v cùng chúng làm ăn.

Ngày nay, b n Vi t C ng cũng ch ng còn chính nghĩa gì đ b u v u nên chúng mu n l i dùng tình tr ng này đ xóa bỏ làn ranh Qu c C ng và hoá gi i h t m i s ch ng đ i. Nh ng nhi u ng i v n ngu mu i, t ng th t nên không nh ng đã ngang nhiên v VN làm ăn buôn bán v i Vi t C ng, ngang nhiên h p hành, ăn u ng, du hí v i Vi t C ng mà còn công khai vi t bài ca t ng b n Vi t C ng, l p c Hi p H i Doanh Nhân đ h tr cho nh ng ng i mu n làm ăn buôn bán v i Vi t C ng. Tr c s ngang nhiên và thách đ này, nhi u ng i Vi t T N n C ng S n đã ph i lên ti ng v ch m t ch tên b n ng i thân C ng này trong đó có c m t s trí th c vô liêm s ham danh, hám l i nh chúng ta đã th y.

Nhi u ng i quá hăng say trong vi c t cáo này đã dùng nh ng l i l quá đáng khi n b n chúng đã có th vin vào đó mà ki n v t i ph báng hay vu cáo đ làm ng i khác s mà không dám v ch m t ch tên b n chúng. Th c ra đây ch là ph ng cách dùng ti n b c đ c v l p mi ng em, đ áp đ o tinh th n ng i khác. N u chúng ta có ch ng c rõ ràng thì vi c khi u t chúng ta v t i ph báng cũng không ph i là đ i u d d ang.

Ph báng là vi c đ a ra nh ng l i l tuyên b sai s th t v t cách hay vi c làm c a m t ng i khác làm ng i đó b tác h i v tinh th n hay v t ch t. Ph báng cũng có th là m t m t đo n vẫn vi t sai s th t v m t cá nhân hay đoàn th nào đó đ c b n in n trong m t t t p chí hay trên m t t báo.

I/ Thông th ng, các y u t c a m t nguyên nhân gây nên hành đ ng ph báng ph i bao g m

(2):

1. Một lời nói xú u hay một báo cáo sai sự thật liên quan đến người khác.
2. Sự phơi bày lời tuyên bố về một người nào đó để cho đồng tam nhân biết đến trong các tình huống mà không có đức quy định (như báo chí).
3. Nếu sự phơi bày thu được lãnh vực quan tâm công cộng, thì ít nhất có thể quy định một phần cho sự xú u của nhà xú u bị.
4. Có gây thiệt hại cho đời sống.

Tội pháp báng (defamation / libel) hay vu cáo (slander) theo luật pháp Hoa Kỳ, nó không phải là một tội hình sự như luật pháp của Việt Nam trước năm 1975. Ở VN trước năm 1975, một người bị truy tố về tội pháp báng hay vu cáo, nếu có tội, có thể bị phạt về (tình) hay phạt tù, nhưng về bị thẩm định thiệt hại thì chỉ được bồi thẩm định \$1 danh dự mà thôi. Trái lại ở Hoa Kỳ, như trên đã nói, tội pháp báng không phải là một tội thuộc về hình sự. Vì không phải là một tội hình sự, nên không bị phạt về hay phạt tù mà chỉ bị bồi thẩm định thiệt hại; nhưng tiền bồi thẩm định thiệt hại lại rất cao, có thể từ vài trăm ngàn tới vài chục triệu, tùy theo sự chứng minh của nguyên cáo (plaintiff) và được Tòa chấp nhận mà mức độ nào.

II/ Tiến trình xử một vụ án về tội pháp báng hay vu cáo, thẩm định qua một quy trình tố tụng dân sự và hậu quả do bồi thẩm đoàn xét xử. Lời pháp báng có thể căn cứ vào lời nói tại chỗ công cộng như buổi họp công cộng hay tại bữa tiệc công cộng hay trên truyền thanh, truyền hình hoặc những bài viết trên báo chí, trên diễn đàn công cộng.

1/ Người định nghĩa bên nguyên định (plaintiff) có bên phần phải chứng minh rằng người bị định (defendant) nói về mình là sai, là không đúng sự thật.

2/ Đời sống những nhân vật được gọi là nhân vật của quần chúng (public figure) mà vắng mặt đi

ki n thì i càng khó h n ch không nh nh ng ng i th ng dân là nh ng ng i đ c lu t pháp b o v nhi u h n. Nguyên đ n không nh ng ph i ch ng minh nh ng i nói đó là sai, là không đ ng s th t mà còn ph i ch ng minh là b đ n (defendant) th c s đã có ác ý và thi u th n tr ng.

(Xin thêm ph n quy n t do ngôn lu n c a báo chí (media).

Đ v ch m t ch tên nh ng tên trí th c vô h c nh ng hám danh, nh ng tên gian th ng vô liêm s nh ng hám i này, chúng ta th ng dùng ch thân C ng. Nh ng nhi u ng i nghĩ r ng danh t thân C ng không đ m nh đ ch nh ng ph n t vô h c, vô liêm s này, nên th ng dùng thêm nh ng ch khác nh b ng bô hay nâng bi hay Vi t gian.

Th c ra b ng bô hay nâng bi cũng ch có nghĩa là n nh n t, b đ (flatter) mà thôi. Vi t m t bài tâng b c Vi t C ng là n nh b Vi t C ng r i. Pro-communist hay communist flatterer hay communist sympathizer thì cũng ch ng khác nhau gì. Còn dùng ch Vi t gian đ g i h thì không đúng i m. Chúng ta còn nh , khi chi n tranh Vi t Pháp bùng n nào ngày 19/12/1946, t t c nh ng ng i không theo Vi t Minh nh các đ ng viên Vi t Cách, Vi t Qu c đ u b Vi t Minh g i là Vi t gian m c đ u nhi u ng i ch ng h p tác v i Pháp ngày nào. Ngày nay, m t s ng i Vi t T N n C ng S n t ph nh n t cách t n n C ng S n c a mình b ng cách giao ti p ho c làm ăn buôn bán v i Vi t C ng nên b g i là Vi t gian thì cũng ch ng khác gì tr c kia b n Vi t Minh g i nh ng ng i qu c gia là Vi t gian. Tuy nhiên, chúng ta không th g i nh ng ai không đ ng quan đ i m chính tr v i mình trong công vi c ch ng Vi t C ng là Vi t gian.

Tóm i, dù dùng ch gì, thì nó cũng ch có nghĩa là thân C ng mà thôi. B n Vi t C ng là b n đ c ác, dã man và tàn b o. Chúng chuyên c p c a gi t ng i. Nh ng k thân thi t v i b n này thì t cách c a h cũng ch ng khác gì b n này. Vì th , m i khi b ng i khác b o là thân C ng, chúng r t i y làm nh c nh ã nên chúng ph i b ti n ra đ đi ki n cho b t nh c. Ch th c ra chúng cũng th a bi t n u có đ c b i th ng thì cũng T t Congo m i đòi đ c. Th ng th ng nh ng ng i dám ăn, dám nói i là nh ng ng i trên răng, d i d . Ki n nh ng ng i này không nh ng t n ti n t n b c mà nhi u khi còn r c thêm nh c nh ã vào thân vì là c h i đ cho báo chí truy n thông khai thác, m a mai và đàm ti u. Tuy nhiên đ phòng h nh ng k c y ti n ki n t ng l i th i làm phi n hà chúng ta, chúng ta ch c n nói rõ nh ng hành đ ng b đ , n nh n t hay nh ng hành vi giao ti p c a b n chúng v i b n Vi t C ng ho c dùng ch thân C ng là đ .

H n n a, ch thân C ng là ch chúng d ch ng minh nh t. Mu n nói ai thân C ng, chúng ta ch c n có nh ng hình nh ng i đó đã đ ng ch p chung v i m t tên Vi t C ng nào đó, nh ng hình nh mà chúng đã tham d nh ng bu i liên hoan, ti p tân c a Vi t C ng t i đầu, vào ngày nào, nh ng bài vi t trên báo hay nh ng bài di n văn mà h đã vi t hay đã đ c đ ca t ng Vi t C ng ch không th nói kh i kh i m t cách vô b ng c .

Ngoài ra i còn tùy ng i vi t, ng i đ c là thành ph n nào. Cùng m t s ki n, nh ng đ i v i ng i này, chúng ta có th b o h là ng i thân C ng, nh ng đ i v i ng i khác thì i không. Thí d nh tr ng h p dân bi u liên bang Cao Quang Ánh cùng 2 dân bi u liên bang khác là Eni Faleomaega và Michael M. Honda trong chuy n công du VN đã t i thăm tên Th Tr ng Ngo i Giao Vi t C ng là Nguy n Thanh S n và ch p hình chung v i tên này và b tên Vi t C ng này quàng c , bá vai c i toe toét, nh ng chúng ta cũng không th nói là ông ta là ng i thân C ng. Trái i, n u m t ng i Vi t t n n bình th ng khác hay m t ông Ch T ch C ng Đ ng Ng i Vi t T N n nào đó đã t i thăm chúng và đ c chúng ti p đón nh v y thì chúng ta i có th nói h là ng i thân C ng (pro-communist).

Th c ra thì b o m t ng i nào đó là thân C ng th ng thì chúng ta đã bi t rõ nh ng ho t đ ng hay nh ng giao ti p c a h v i Vi t C ng, nên vi c ch ng minh th ng không khó khăn. Nh ng ch p m ai là Vi t C ng hay là C ng S n n m vùng là đ i u tuy t đ i nên tránh vì chúng ta không ph i là CIA mà có th ki m đ c nh ng b ng ch ng c th tr phi chúng là nh ng tên Vi t C ng có ch c, có quy n rõ ràng nh nh ng tên bán n c Nông Đ c M nh, Nguy n Minh Tri t, Nguy n T n Dũng, Phan Văn Kh i, Lê Kh Phiêu, Nguy n Văn An, Nguy n Chí V nh v.v...thì không k .

Trong bài “Lu t v t i ph báng Hoa K”, tác gi Steven Prerssman vi t: “Floyd Adam, m t lu t s New York, ng i chuyên đ i di n cho các t ch c truy n thông, c tính trong các v ki n do b i th m đoàn gi i quy t nh ng ng i khi u ki n t i ph báng giành ph n th ng trong kho ng 75% s v . Tuy nhiên, gi i truy n thông luôn đ o ng c đ c cáo tr ng c a b i th m đoàn n u h kháng cáo lên tòa án c p cao h n. Abrams nói r ng nguyên nhân là do các b i th m viên th ng không hi u đ y đ ho c không áp đ ng các chu n m c pháp lý thích h p liên quan đ n v ki n. Do đó, n u ch ng may thua ki n i giai đ n đ u chúng ta cũng đ ng lo s , c bình tâm kháng cáo lên tòa phúc th m, ch c ch n s th ng i.

Chú thích:

(1). Trong m t bàn phú, c Nguy n Công Tr có vi t: “Dân h u t , sĩ vi chi tiên” Dân có b n

hàng, đó là Sĩ Nông Công Th hàng. Sĩ là hàng ng i đ hàng đ u và là hàng ng i đ c trong v ng nh t. Còn hàng ng i làm th hàng m i b khinh th hàng nh t nên b x p vào hàng cu i cùng c a b c thang xã h i. Ngày nay s ng Hoa K , chúng ta th y ng i Hoa K cũng coi nh ng ng i trí th c nh Bác S , Lu t S v.v..n u m văn phòng riêng thì cũng thu c vào gi i business t c gi i làm th hàng m i và không có gi i nào đáng tr ng hay đáng khinh h n gi i nào.

(2) Tham kh o “Defamation, Libel and Slander Law” c a Aaron Larson.

(3) Tham kh o “Lu t v t i ph bang Hoa K ” c a Steven Prerssman.

Hình minh hoa / take 2 tango